

ὅτι ἡ προστατευθεῖσα δύναται νὰ λησμονήσῃ τὴν εὐγνώμονα ὀφειλὴν της ; Ὁχι, κύριε· εἶμαι εὐτυχὴς εὐχαριστοῦσα τὸν κύριον Ἀρώνην καὶ οὐδεὶς ἔχει δικαίωμα νὰ μὲ ἐμποδίσῃ.

Καὶ οἱ λόγοι οὗτοι προσέφεροντο διὰ τόνου ἀρμονικωτάτου, ὅστις καθίστα τὴν φωνὴν τῆς Μαλβίνης ἐπαγωγὸν, καὶ θελκτικὴ τις ζωηρότης ἐπήνθει ἥδη εἰς αὐτοὺς, ἐμποιοῦσα εἶδος τι τρόμου εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Φερδινάνδου, ὅστις σπεύσας ἡρώτα περὶ τῶν τοῦ πύργου πραγμάτων, ποθῶν οὕτω νὰ διαλύσῃ τὴν μαγείαν ἣτις, παρὰ τὴν θέλησίν του, ἐκυριεύειν ἥδη τὰς αἰσθήσεις του· ἔμαθε δὲ ὅτι ἡ κυρία Σαὶν-Κλαίρ κατελήφθη ὑπὸ νοσήματος σοβαροῦ καταβληθεῖσα ἀπὸ θλίψιν καὶ φρίκην διὰ τὴν ἀπερίσκεψίαν τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ ὅτι περιέμενε νὰ ἀναλάβῃ ἵνα σπεύσῃ εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Ρινάλδου, ὅστις ἦτο ἥδη φυγὰς· ἐδικαίονεν ὅμως πληρέστατα τὸν τρόπον τοῦ κυρίου Ἀρώνου. Ὁ Ἀρώνης δὲ προσέθηκε τάδε.

— Ἀναλάβετε, σὰς παρκαλῶ, κυρία, τὸ ἔργον τοῦ νὰ τῇ αἰτήσετε δι' ἐμὲ συγγνώμην, ἐάν, καθ' ἃ διατείνεται ὁ κύριος Μομβάλ, μία ἐπιστολὴ μου τὴν δυσηρέστησε.

— Ἡ Κλάρα μοι ἐπέδειξε τὴν ἐπιστολὴν, ἀπεκρίθη ἡ Μαλβίνη.

— Λοιπὸν, κυρία ; ... εἶπεν ὁ Φερδινάνδος.

— Θέλετε νὰ σὰς εἰπῶ ἴσως τί φρονῶ ; .. πολλὰ πράγματα.

— Καὶ μεταξύ αὐτῶν, κυρία ; ... εἶμαι ἴσως περίεργος !

— Φρονῶ, ἀπεκρίθη ἡ Μαλβίνη, ὅτι εἶναι ἄξιοι οἴκτου οἱ λαμβάνοντες τοιαύτας ἐπιστολάς.

— Καὶ πῶς ; μήπως εἶμαι ἔνοχος ἀπρεπείας τινός ;

— Οὐχί, βεβαίως, τῷ ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἔνοχος εὐπιστίας ἴσως, ἢ φιλοτίμου τινὸς ὁρμῆς ... σὰς ζητῶ συγγνώμην, κύριε.

— Οἱμοι ! ὑπέλαβεν ὁ ποιητής. Ἐχῶ οἰκτρὸν χαρακτήρα ! εἶμαι γελοῖον παίγιον τῆς πρώτης πνεύσης ὑπερηφανίας μου. Πιθανώτατον κατ' ἀλήθειαν, ὅτι ἐπειράξα τὴν κυρίαν Σαὶν-Κλαίρ ... καὶ ὁ τρελλὸς ἀδελφός της δικαίως ἴσως μὲ προσέκαλεσε ... εἶμαι πτωχὸς τῷ πνεύματι !

Καὶ ταῦτα ἀκούουσα, ἡ Μαλβίνη ἐμειδία, ὡς ἤθελον μειδιᾶ αἱ χάριτες καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ἐάν μετεμορφοῦντο εἰς αὐτὴν, πρὸς παρηγορίαν τοῦ κόσμου.

— Ἀ ! ναί ! ἀπεκρίθη, σὰς συμβουλεύω νὰ ἐλθῃτε εἰς ἀπόγνωσιν· δὲν ἐννοεῖτε, κύριε, ὅτι ἡ Κλάρα ἡτοίμαζε παγίδα εἰς τὴν εὐπιστίαν σας, καὶ ὅτι ὑμεῖς, ἐν πλήρει δικαίῳ ματι ἐτράπητε εἰς φυγὴν ἐν πρώτῃ ἀρμοδίᾳ περιστάσει ; ... ἡ φιλαρέσκεια τὴν παθαίνει ἐπὶ τέλους· ὅταν ἡ Κλάρα ἀποβάλῃ τὸ ἐπαγωγὸν τοῦτο ἐλάττωμα, θὰ ἦναι ἡ εὐπρεπεσττέρα τῶν γυναικῶν καὶ ἡ ἐρασιμωτέρα.

— Χάριν ὑμῶν, κυρία, εἶμαι ἥδη ἡσυχώτερος, εἶπεν ὁ Φερδινάνδος· βλέπω ὅτι ὁ θυμὸς τοῦ κυρίου Μομβάλ ἦτο ἄδικος καὶ ὑπερβολικός ... ἄλλα ἦτο ἡ αἰτία.

Καὶ ὁ Φερδινάνδος δὲν ἐτελείωσε τὴν φράσιν, φοβηθεὶς μὴ ὑπέδειξεν ἀκουσίως ἄλλο τι, μᾶλλον ἐπικίνδυνον καὶ ἐπισφαλές. Ἡ δὲ Μαλβίνη ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ αἱ μελαναὶ βλεφαρίδες ἐσχημάτισαν δύο τόξα κλίνοντα πρὸ τὸ λεύκωμα τῶν παρειῶν της· ἦτο σοβαρὰ καὶ ὠραία τὴν στιγμὴν ταύτην ὡς ἄγγελος, ὁ δὲ Φερδινάνδος ἔχυσε βαθὺν στεναγμὸν καὶ ἡ παιδίσκη, θαρρόυσα ὅτι ἔπασχε, ἠγέρθη ἐρωτῶσα ἂν θέλῃ τι.

— Ὁχι, καλὴ μου ἀδελφή, εἶπεν ὁ ἄρρωστος, κάθῃσαι ! ἡ πληγὴ μου εἶναι ἐλαφρά, θὰ κλείσῃ ἐπὶ τέλους.

— Βλέπεις, ἀρχόντισσα, ὑπέλαβεν ἡ παιδίσκη, πολλὸν τὸν ὠφέλησεν ὁ ἐρχομός σου· χθὲς τὸ βράδυ μὲν ὠμιλοῦσε καὶ τώρα εὗρηκε πάλιν τὴν ἀργυρὴν φωνὴν του, ὡς νὰ ἦτον καλὰ. Ὡ Θεέ μου ! ἐπεφώνησεν εἴτα βλέπουσα πέραν τοῦ παραθύρου, τί καταχθόνιος καιρός ! ... καὶ πῶς κατάρθωσες νὰ ἀναβῇς εἰς τὸ βουνόν ;

Ἡ δὲ κυρία Μαρινιὰν ἀπεκρίθη ἀταράχως.

— Εἶχον θερμὸν πόθον νὰ ἰδῶ τὸν ἀγαπητὸν σας ἄρρωστον καὶ δὲν γνωρίζω διατὶ νὰ τὸν ἐξαιρέσω ἀπὸ τὸν κατάλογον τῶν σημερινῶν μου ἐπισκέψεων, προσέθηκε τείνουσα ἐράσιμιον βλέμμα εἰς τὴν μορφὴν τοῦ τραυματίου. (ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

ΡΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΡΩΣΣΟΙ.

Ἀρχοντικά ἐπαυλεις καὶ χωρία. Κύριοι καὶ δουλόποικοι.

A.

Ἰδοὺ εὐρισκόμεθα ἥδη τριακοσίας λεύγας μακρὰν τῆς Πετροπόλεως. Ἀπέραντον κτῆμα ἐκτείνεται ἔμπροσθεν ἡμῶν, ἐξ ὀγδοήκοντα χιλιάδων πλέθρων γῆς συγκείμενον καὶ περιλαμβάνον λειμῶνας, κήπους, δενδροκομεῖα, λίμνας, ἔλη, δάση προκίονια ! Πρὸς ταῦτα προσθέσατε διακόσια χωρία μὲ τὰς ποικιλοχρόους ξυλῖνας οἰκίας των, τὰς ἐκκλησίας των μὲ τὰ λευκὰ κωδωνοστάσια, μὲ τὰς ζωγραφημένας στοὰς καὶ ἀμυδροῦς θέλετε φαντασθῇ τὸ κτῆμα τοῦ πρίγκιπος * * *.

Ὅτε κατὰ πρῶτον ἐπεσκέφθην τὸ κτῆμα τοῦτο, συνώδευον αὐτὸν τὸν πρίγκηπα, προσκαλέσαντά με νὰ διέλθω ἐκπὶ μετ' αὐτοῦ τὸ θέρος. Ἀδύνατον εἶναι νὰ περιγράψω τὴν λαμπρὰν ὑποδοχὴν ἣν ἐλάβομεν. Μόλις ἠγγέλθη ἡ ἔλευσις τοῦ κυρίου εἰς τὰς γαίας αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ὑποτελεῖς ὥρηδον ἑδραμον πρὸς προὔπαντήσιν του, ἠγοῦντο δὲ αὐτοῖς οἱ στρατοὶ (οἱ παλαιοὶ ἢ δημογέροντες) καὶ ὁ γενικὸς ἐπιμελητὴς τοῦ κτήματος ὁ τὸν πρίγκηπα ἐν ἀπουσίᾳ του ἀντιπροσωπεύων. Ὁ ἄλλο ἐ-

πλήττετο ὑπὸ ζωηροτάτων ζητοκραυγῶν, τὰ δὲ ἐφοτάσιμα ἐνδύματα ἀπῆστραπτον εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ θερινοῦ ἡλίου.

Φθίσαντες εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχοντικοῦ πύργου, εἶδομεν αἰρομένην ἐν ἀλλαλαγμοῖς καὶ χειροκρατήσεσι παραπεταμέναις τὴν τοῦ κυρίου σημαίαν, μεθ' ἧς ἤρξαντο αἱ ὑποδοχαί. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν παρουσιάσθη ὁ ἐπιμελητής, κατόπιν δὲ οἱ γάροιστοι καὶ τελευταῖοι οἱ ἄπλοὶ χωρικοί, πάντες ἐπνυλαδύνοντες τὸ αὐτὸ περίπου θέμα καὶ διεγείραντες τὸν αὐτὸν ἐνθουσιασμόν.

Ὁ δὲ κύριος, ὄρθιος ἐπὶ τοῦ βήθρου τῆς κλίμακος, νύχαρίστησε τοὺς ῥήτορας διὰ τὰ πρὸς αὐτὸν ἀγαθὰ τῶν αἰσθήματα, καὶ ὑπεσχέθη αὐτοῖς νὰ κατὰσκησιν εὐφροσύνην ἐν τῷ λαῷ τοῦ τὴν κατάστασιν, ἂν, ὡς ἤλπιζεν, νύχαριστεῖτο παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐκεῖ δικμονήν του.

Τὰς προσρήσεις διεδέξαντο οἱ ἐναγκαλισμοὶ καὶ τὸ χειροφίλημα, καὶ νέοι καὶ γέροντες ἐρρίπτοντο ἐν προθυμίᾳ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πρίγκιπος, ἐν συγκινήσει περιπτυσσομένου αὐτοῦ. Τέλος οὗτος μὲν εἰσῆλθεν εἰς τὰ δώματά του, τὸ δὲ φαίδρον καὶ εὐθυμον πλῆθος συνεκρότησε τεράστιον περὶ τὸν πύργον χορὸν μέχρις ἐσπέρας διαρκέσαντα, ὅτε τοῦ τηλεβόλου κροτήσαντος, ἔφαλον, ἔφαγον, ἔπιον τὸ περιττόν οἶνον πνευμα, ἐμεθύθησαν, καὶ οὕτως ἐπεραιώθη ἡ ἐορτὴ τῶν ὑποδοχῶν.

Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον τελεῖται ἡ ἐορτὴ αὕτη κατὰ πάσας μὲν σχεδὸν τὰς ἐν Ῥωσίᾳ ἀρχοντικὰς γαίας, ἰδίᾳ δὲ τὰς ἀνηκούσας ταῖς ἀρχαίαις τῆς αὐτοκρατορίας οἰκογενεαῖς. Εὐτυχὴς διὰ τοὺς δουλοποικοὺς Ῥώσσους ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν οἱ ἰδιοκτῆται ἔρχονται εἰς τὰ κτήματα αὐτῶν. Διότι ἡ ἔλευσις τῶν εἶναι τῶν ἐπ' ἀνόδου πατρὸς ἐν τοῖς κόλποις τῶν τέκνων του, ἀνακούφισις καὶ περιθάλψις τῶν δυστυχούντων, παύσις καὶ τιμωρία τῶν καταχρήσεων τῶν ἐπιμελητῶν καὶ οἰκονόμων, ἐποχὴ νέα ἀναγεννήσεως καὶ εὐτυχίας.

Καὶ ὅμως, γέροντες ἄρχων ἢ βογιάροι, οὗ τοῦ υἱοῦ ἐγνώρισαν, κερδοσκοπῶν ἐπὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν ὑποτελῶν του, μετέβαλεν εἰς οἰκονομικὴν καὶ φορολογικὴν τελετὴν, τὴν τελετὴν τῆς ὑποδοχῆς του. Ἡ παράδοξος δὲ αὕτη τελετὴ ἐγένετο τοῦτον τὸν τρόπον. Ἄμα φθὰς εἰς τὴν ἔπαυλιν αὐτοῦ, ὁ ἄρχων ἐνθρονίζετο ἐν αἰθούσῃ τινὶ θαυμασίᾳ συνεσκευασμένῃ καὶ τείνων τὴν χεῖρα ἐπὶ προσκεφαλαίῳ ἐνώπιον αὐτοῦ τεθειμένου, προσεκάλει τοὺς ὑποτελεῖς νὰ τῷ προσφέρωσι τὰ σεβάσματα των. Οὗτοι δὲ συρόμενοι ἐπὶ τῶν γονάτων, χαμαὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς νεύοντες, ἔφθανον μέχρι τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου αὐτῶν, καὶ εὐσεβάστως ἀσπαζόμενοι αὐτοῦ τὴν χεῖρα, ἀπέφερον, ἑκαστὸς ἐν χαλκίνῃ κάλπῃ τετράφραγκον ἀργυροῦν ρούβλιον. Πληρωθέντος δὲ τοῦ φόρου τούτου, ὁ βογιάρος ἀπεδύετο τὴν κατ' ἐπίδειξιν αὐστηρότητα τοῦ ἀξιώματός του καὶ ἀνεμίγνυτο τοῖς ἐκ τοῦ, γλυκὺς τοὺς τρόπους καὶ φιλόφρων καὶ εὐερ-

γетикός, ὡς ἀνέκαθεν ὑπῆρξαν πάντες οἱ ἐνδοξαί προγόνοί του.

Πράγμα δὲ παράδοξον καὶ ἐναργῶς ἀποδεικνύον τὴν παρὰ τοῖς χωρικοῖς Ῥώσσοις ἰσχὺν τῆς ἐξουσίας! ἡ αὐθαίρετος καὶ σχεδὸν καταδυναστικὴ πράξις, περὶ ἧς ἐλάλησα, ἐπὶ τοσοῦτον ἐνεργήθη εἰς τὰ ἔθνη τῶν χωρικῶν τοῦ μνησθέντος βογιάρου ὥστε καὶ τοὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατέβαλον πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως ἀποτρέψωσιν αὐτοὺς τῆς πράξεως ταύτης, ἐκεῖνοι ἐξηκολούθησαν ἐπὶ πλὴν ἔτι χροῖον ἐρχόμενοι ἐνώπιον αὐτῶν φέροντες ἀνὰ χεῖρας τὸ ρούβλιον, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ καταπεισθῶσιν ὅτι ἡ ἄρνησις τῶν νέων αὐτῶν κυρίων δὲν ἦτο περιφρόνησις πρὸς αὐτούς.

Πλησιάζων εἰς τὰς ἀρχοντικὰς ἐπαύλεις ἐκπλήττεται τῷ ὄντι διὰ τὴν λαμπρότητα τῶν ὁδῶν, ὁμοιοῦσιν μᾶλλον διόδους κήπου καλλιπρεποῦς, χλοερῶν καὶ ὀριζομένων ὑπὸ παραλλήλων θαλερῶν δένδροστοιχιῶν. Τὴν πολυτέλειαν δὲ ταύτην δυσκόλως ὁ Ῥώσσοις ἄρχων περιορᾷ. Ἀλλ' ὅμως ἡ ἐπιμελὴς αὕτη τῶν ὁδῶν διατήρησις δὲν ἐκτείνεται συνήθως πέραν τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων χωρίων τῶν περικυκλούντων τὴν ἀρχοντικὴν ἔπαυλιν, πέραν δὲ τοῦ ὁρίου τούτου, καὶ τοὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποχρεούμενοι, οἱ ἰδιοκτῆται ὀλίγον μεριμνῶσι περὶ τῶν δημοσίων ὁδῶν. Καὶ ἀληθῶς, ἂν ἐξαίρεσις τὰς τρεῖς αὐτοκρατορικὰς λεωφόρους, δηλαδὴ τὴν ἀπὸ Πετροπόλεως εἰς Μόσκαν, τὴν ἀπὸ Μόσκας εἰς Νιζνι-Νοβογορόδον καὶ πάλιν ἀπὸ Μόσκας εἰς Τούλαν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν αὐτοκρατορίαν οὐδεμίαν ἄλλην εὐρήσεις ὁδόν. Ἀποφαίνομαι δὲ οὕτω, διότι, πῶς δύνασαι νὰ ὀνομάσῃς ὁδόν, γραμμὰς ἀτελευτήτου πλάτους, συχνότατα, ἵνα μὴ εἴπω πάντοτε, κεκαλυμμένας ὑπὸ βαθείας ἁμμου ἢ βορбору ἀδιαβάτου, ὀριζομένας ἐκατέρωθεν ὑπὸ ἀγρίων δασῶν καὶ συνεχῶς διακοπτομένας ὑπὸ ξυλῶν ἢ ξυλίνων κινητῶν γεφυρῶν βαναύσως ἐξεργασμένων;

Ἀλλὰ τὸ μᾶλλον ἐκπλήττον τὸν ξένον περιηγητὴν, τὸν διατρέχοντα τὴν Ῥωσίαν, εἶναι ἡ ἀσφάλεια ἧς ἀπολαύει ἐπὶ τῶν ἀγανῶν τούτων καὶ ἐρήμων ὁδῶν, ἡ βεβαιότης μάλιστα ὅτι θέλει εὐρεῖ βοήθειαν ἐν περιπτώσει κινδύνου. Ποσάκις ἐγὼ αὐτὸς δὲν ἐδοκίμασα τοῦτο! Ἐν οἷα δήποτε ὥρα τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτὸς λάβῃς ἀνάγκην, φώνησον, ἄφες μίαν κραυγὴν, καὶ πάραυτα θέλεις ἰδεῖ, ὡς γίγνεται ἐκ τῆς γῆς, πέντε ἢ ἑξ πελυκυφόρους χωρικοὺς προθύμως σπεύδοντας πρὸς βοήθειάν σου.

Ἡμέραν τινὰ ἐπορεύμην ἀπὸ Πετροπόλεως εἰς Ἰαροσλάβ, διέβαινον δὲ δι' ὁδοῦ τοσοῦτον ἀμώδους, ὥστε ὁκτῶ ἱπποὶ μόλις ἤρκουν νὰ σύρῳσι τὸ ἐλαφρόν μου ὄχημα. Πλησίον λοιπὸν ξυλίνης τινὸς γεφυράς, τὸ ὄχημά μου ἐβυθίσθη μέχρι τοῦ κύτους εἰς τὴν ἁμμον. Ἐνόμισα ἐμαυτὸν ἀπολωλότα, ὃ δὲ ἡνίοχος καὶ ὁ ὑπηρέτης μου ἐπεκαλέσθησαν συνδρομήν. Ἀλλὰ τίς ν' ἀκούσῃ ἐν μέσῳ ἀπεράντου δάσους καὶ μακρὰν πάσης ἀνθρωπίνου κατοικίας! Οὕτω διελογιζόμεθα ἡμεῖς.

Ἀλλ' ὅμως δὲν παρήλθεν ἐν τέταρτον ὥρῃ, καί, πρὸς μεγίστην μου ἐκπλήξιν, εἶδον τέσσαρας χωρικοὺς σπεύδοντας πρὸς βοήθειάν μου καὶ διαθρόχους ἐξ ἰδρωτός.

— Στὸ τὰ-κοῖ; Στὸ τὰ-κοῖ; (τί τρέχει; τί τρέχει,) ἤρωτησαν.

Εἰγὼ δὲ τοῖς ἐδείξα ἱκετεύων τὸ πλήρες ἄμμου ὄχημα.

— Νίτσεβό! Νίτσεβό! (τίποτε! τίποτε!) ἀπεκρίθησαν.

Καὶ ἐκκρεμάσαντες ἀπὸ τῆς ζώνης αὐτῶν τὸν πέλεκυν, ἐξήλωσαν δοκίδας τινὰς ἐκ τῆς γεφύρας τῆς παρὰκειμένης, ὅπως δι' αὐτῶν ἀναμοχλεύοντες ἐξαγάγῃσι τῆς ἄμμου τὸ ὄχημα, ὅπερ μετὰ πέντε στιγμάς ἐλευθερωθὲν ἀνέλαβε τὴν πορείαν αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ νύχαρίστησα διὰ τινων κερματιῶν τοὺς γενναίους σωτήρας μου, οἵτινες προσαρμώσαντες πάλιν εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν τὰς ἐκ τῆς γεφύρας ληφθείσας δοκίδας, εὐθύμως ἐπανήλθον εἰς τὰς ἐργασίας των.

Ἀλλ' ἡ κακὴ τῶν ὁδῶν κατάστασις δὲν εἶναι τὸ μόνον δυσάρεστον ὅπερ ἀπαντᾷ ὁ ἐν Ῥωσσίᾳ περιηγούμενος· εἰς τὸ δυστύχημα τοῦτο προστίθεται ἕτερον, τὸ τῶν ταχυδρομικῶν σταθμῶν, ξενοδοχείων ἢ μάλλον καπηλείων ἐρειπιωμένων, ἐνθα εἰσερχόμενος πρέπειν ἀποδυθῆς πᾶσαν τρυφήν καὶ νὰ συμμορφωθῇς μὲ τὸν ἀσκητικὸν κανονισμόν τοῦ δεχομένου σε ἀσίου· διότι ἐδῶ ἀντὶ κλίνης ἔχεις τὸ σανιδωτὸν ἔδαφος, ἀντὶ στρωμάτων, σάκκον ἀχύρου. Πόσας νύκτας δὲν διήλθον ἐν τινι τοιούτῳ ξενοδοχείῳ, χαμαὶ κατακλινόμενος φύρδην μίγδην μετὰ τῆς ἀποσκευῆς μου καὶ ἄλλων πέντε ἢ ἑξ ὁδοιπόρων τοσοῦτον συνεσφιγμένων συναλλήλως, ὥστε μόλις ἄφινον τόπον εἰς τὰ παντοδαπὰ ἔντομα, τοὺς δαίμονας τούτους τοὺς ἐφεστίους τῶν ῥωσικῶν σταθμῶν, νὰ ἐξασκῶσιν ἐπὶ τῶν δυστυχῶν καὶ ταλαιπώρων ἡμῶν σωμάτων τὰς συνήθεις ἐπιδρομάς των! Ταῦτα δὲ πάντα προνοοῦντες, οἱ ῥῶσσοι μεγιστάνες οὐδέποτε διακινδυνεύουσιν εἰς ποιαύτας ἐκδρομάς ἐντὸς τῆς πατρίδος αὐτῶν χωρὶς νὰ σύρῃσι κατόπιν των οἰκίαν ὀλόκληρον, ἐνωῶν δὲ, μαγεῖρους, ὀψῶνας, κλίνας, ἐδώδιμα καὶ ποτὰ διάφορα. Ἀλλ' ὁ ἄμοιρος ξένος, ὁ ἀπορῶν πάσης ταύτης τῆς πολυτελείας, ἀληθῶς εἶναι ἀξιοθρήνητος. Οὐτε δύναται ν' ἀποφύγῃ τὴν βάσανον τῶν σταθμῶν ἄλλως ἢ λαμβάνων ἀνὰ χεῖρας τὴν βακτηρίαν τοῦ περιπλανωμένου Ἰουδαίου καὶ ὁδοιπόρων ἀποστολικῶς ἄνευ διαναπαύσεως. Ἡ τυραννία δὲ αὕτη πολλάκις ἐπιβαρύνεται καὶ ὑπὸ ἄλλων δυσἀρέστων συμπτώσεων.

Ἡμέραν τινὰ ἐπανηρόχουν ἀπὸ τῆς λίμνης Ὀνέγας. Ὁ χειμὼν ἤρχιζεν, ὁ δὲ ὑδράργυρος τοῦ θερμομέτρου κατέπιπτεν εἰς τὸν 12 βαθμὸν τοῦ ψύχους, ἐγὼ δὲ διελθὼν δύο ἡμερονύκτια ἐν ὀχλήματι, ἤμην αὐτόχρημα παγωμένος.

Καὶ λοιπὸν, πλησιάζων εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Σχλουσελβούργου, ἔχαιρον ἐλπίζων ὅτι ἐκεῖ ἤθελον θερμανθῆ καὶ λάβει ἀναψυχὴν τινὰ. καθέσον μά-

(Εὐτέρπ. Τόμ. Ζ'. φυλλ. 26.)

λιστα ὁ σταθμὸς οὗτος ἀποτελεῖ, ὥς εἰπεῖν, ἐξαίρεσιν τινὰ τῶν ἀδελφῶν του, διότι εἶναι εὐρύχωρος, περιπεποιημένος ὁπωςοῦν, καὶ ἂν ἐν αὐτῷ δὲν εὐρίσκησιν ὅλα τὰ ἀναγκαζοῦντα, δύνασαι τοῦλάχιστον νὰ κάμῃς χρῆσιν μόνος τῶν προμηθειῶν σου. Ἐπέσπευδον ἄρα ἀσπλάγχχνος καὶ ἀνηλεῶς τοὺς κεκμηκότας μου ἵππους, ὥστε ἐφθασα τέλος τὴν δευτέραν ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Ἀλλ' ὦ τῆς θλίψεως καὶ τῆς ἀπελπισίας μου! αἱ αἰθουσαι τοῦ ξεωνῶνος ἦσαν ἐρημοί, καὶ οὔτε φῶς ἤναπτε που, οὔτε πῦρ ἔκαie, σιγὴ δὲ καὶ ψυχὸς ἐπεκράτει πανταχοῦ.

— Μιλτοῖς! Μιλτοῖς! (παλληκάρι! παλληκάρι!) ἐφώνητα βραγχῇ τῇ φωνῇ ἐγῶ.

Φωνὴ δὲ ὑπνῆρὰ ἐξήλθε κάτωθεν σισύρας χαμαὶ κειμένης, ὅφ' ἦν τὸ παλληκάρι ἐρέγγε.

— Σεῖσιός! (ἀμέσως).

Αὐτὸ δὲ τὸ ἐπάρατον σεῖσιός εἶναι ἐκ πασῶν τῶν ῥωσικῶν λέξεων ἡ ὀψίτερον ἔχουσα τὸ ἀποτέλεσμα. Περιέμεινα ἄρα ἐπὶ ἐν ὀλόκληρον τέταρτον ὥρῃ, ῥιγῶν, πεινῶν καὶ διψῶν ταῦτοχρόνως.

Ὅτε δὲ ὁ ξενοδόχος ἡγήρεθ' καὶ ἤναψε λύχον δι' ἀθλιεστάτων πυροβόλων, ἐγὼ,

— Σπεῦσε, τὸν εἶπα, πῦρ καὶ τέ!

— Νὶ μόζνα! (ἀδύνατον!).

— Πῶς, ἀδύνατον;

Ὅλαι αἱ θερμάστραι εἶναι χαλασμέναι καὶ χρειάζονται δύο ἡμέραι διὰ νὰ τὰς διορθώσωμεν.

— Δουράκ! (ἀνόητε!) ἀπεκρίθην ἐγὼ ἀγανακτήσας.

— Ἀλλὰ, ἐξοχώτατε, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος ταπεινῶς προσκυνῶν, ἦτο πολλὴ ζέστη προχθές, καὶ βέβαια, ἀφοῦ αἱ θερμάστραι διορθώθουν, θὰ γίνῃ περισσότερα.

— Ἐλκ δά! καὶ τί με μέλει, ἐμεῖ, ἂν ἦτο ζέστη χθές, ἂν αὖριον γίνῃ! Εἰς ἐμὲ τώρα ἀναγκαιοὶ τὸ πῦρ. Φέρε με ἐν σαμοβάρι.

Τὸ σαμοβάριον εἶναι βραστήρ διαδίδων τὴν θερμότητά του τοσοῦτον ἐντόνως, ὥστε ἐν ἀνάγκῃ δύναται ν' ἀναπληρώσῃ θερμάστραν.

— Νὶ μόζνα! εἶπεν αὖθις ὁ ὑπηρέτης.

— Καὶ δικτί;

— Διότι ἐξητλήθησαν ὅλοι μας οἱ ἄνθρακες, ὥστε δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ θερμάνωμεν τὸ σαμοβάρι· δὲν ἐμπορῶ λοιπὸν νὰ προσφέρω εἰς τὴν ἐξοχότητά σου ἄλλο εἰμὴ θερμοῖρόν (τετλιέραν) καὶ ὀλίγον θερμὸν ὕδωρ.

— Θερμὸν ὕδωρ! ἔχεις λοιπὸν πῦρ, ἄθλιε!

— Ὅχι, θὰ τὸ θερμάνω ὅμως δι' αἰνὸν πνεύματος.

— Καλά! καλά! σιώπα!

Ἰπετάγην λοιπὸν τῇ ἀνάγκῃ, ἐρρόφησα δὲ ἀπνευστὶ σχεδὸν, διὰ τὸν φόβον μὴ ἀποψυχρανθῶσιν, ἐπτά ἡ ὀκτὼ φιαλίδας τείου. Εἶτα περιτλιχθεὶς διὰ τῆς διφθέρας μου, ἐπειράθην ν' ἀποκοιμηθῶ ἐπὶ τινος ξυλίνου ἀνακλιντήρος στεφομένου ὑπὸ κλήματος χλοερῶν γερανίων. Τῇ ἀληθείᾳ, πολλὴν εἶχον τὴν ὀρεξίν νὰ θαυμάσω τὴν χλόην!

Ἀπὸ σταθμοῦ εἰς σταθμὸν ἐπὶ τῶν ὁδῶν τῆς Ῥωσσίας ὑπάρχει σειρὰ πασσάλων μακρῶν, φερόν-

των τὰ αὐτοκρατορικά χρώματα καὶ πινακίδας ἐφ' ὧν ἐπιγέγραπται ἐδῶθεν μὲν ὁ ἀριθμὸς τῶν θερσίων ἃ διέτρεξας ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ τελευταίου σταθμοῦ ἀναχωρήσεώς σου, ἐκεῖθεν δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν μέχρι τοῦ προσεχοῦς σταθμοῦ ὑπολειπομένων. Οἱ ὁδηγοὶ δὲ οὗτοι οὐ μόνον εἰσὶν ἀληθῶς προσφορώτατοι, ἀλλὰ καὶ ἐπανορθοῦσι, τρόπον τινά, τὸ ἀπέραντον καὶ μονότονον τῆς ὁδοῦ.

Ἰσχυρὸν μέσον ἔξοχον πρὸς ἐπιτομὴν μὲν τῆς ἀποστάσεως, διαποικιλισμὸν δὲ τῆς μονοτονίας εἶναι τὸ ἀφίνειν ἐν ἰσυχίᾳ τὸν ἀμαξηλάτην, ἀντικαθίσταν δὲ αὐτὸν διὰ ταχυδρόμου ἡνιοχούντος. Διότι οὗτος, οὐδὲν ἔχων συμφέρον πρὸς φεισμονὴν τῶν ἵππων, ἀπὸ ῥυτίδος ἐλαύνει, ἐνῶ ὁ ἐκ τοῦ σταθμοῦ παραλαμβάνομενος διφρηλάτης, κύριος συνήθως καὶ τῶν ζώων, ἀφίνει αὐτὰ ὑπνώττοντα καὶ νωθρά... Ἀλλ' ὅπως δῆποτε ὁ ταχυδρόμος εἶναι ἀναπόφευκτος ἐπὶ τῶν μᾶλλον συχνάζομένων ὁδῶν, διότι αὐτοῦ κινδυνεύεις νὰ μὴ εὗρης ἵππους εἰς τοὺς σταθμοὺς, καὶ ν' ἀπολέσης οὕτω ἱκανὸν χρόνον ἀναμένων τοιοῦτους. Δεκτέον δὲ προσέτι, ὅτι ἡ τοιαύτη τῶν ἵππων ἔλλειψις δὲν εἶναι πολλάκις ἢ προσποιητὴ καὶ τρόπος κερδοσκοπίας. εἶναι μηχανήμα τοῦ πονηροῦ Γεμοχίχης (τοῦ σταθμάρχου) οὗ ἡ σκληρὰ φιλαρπαγία σκοπεύει κατὰ τοῦ βαλαντίου σου. Εἰς μάτην ἀκούεις χρημετίζον-

τας τοὺς ἵππους ἐν τῇ ἵπποστασίῳ· σοὶ ἀποκρίνονται ἀταράχως ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἵπποι, μέχρις οὗ, ὑποταγεῖς τῇ ἀνάγκῃ, ὑψώσης τὴν τιμὴν τῆς νομίμου διατιμῆσεως καὶ ἀστράψης εἰς τὰ ἀπληστα βλέμματά του κέρματά τινα συμπληρωτικά. Τότε δὲ ὁ Γεμοχίχης γίνεται πρὸς σὲ ὁ θεραπευτικώτερος τῶν ἀνθρώπων, καὶ μετὰ προθυμίας ὑποχρεωτικωτάτης τίθησιν εἰς τὴν διάθεσίν σου τοὺς καλλίστους τῶν ἵππων του.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐν Ῥωσίᾳ ἡ ποινὴ εὐρίσκεται σχεδὸν πάντοτε πλησίον τῆς καταχρήσεως, εἶσαι ἐλεύθερος, ἂν θέλῃς, φορολογηθεῖς παρανόμως ὑπὸ τοῦ σταθμάρχου, νὰ τὸν καμῇς νὰ δώσῃ δίκην τοῦ ἁμαρτήματός του. Πρὸς τοῦτο δ' ἀρκεῖ νὰ τὸ σημειώσης ἐπὶ τοῦ βιβλίου τοῦ σταθμοῦ, ὅπερ κατ' ἐποχὰς τίθεται ὑπὸ τὰ βλέμματα τῆς Ἀστυνομίας ἣτις οὐδέποτε ἀρνεῖται ἀτιμώρητον τὸν πταίστην. Διὰ τὸν φόβον δὲ δολίας ὑπεξαίρέσεως τῆς σημειώσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ σταθμάρχου ἢ καὶ αὐτῶν τῶν περιγηγῶν, τὸ βιβλίον τοῦ σταθμοῦ εἶναι σεσημασμένον καθ' ἕκαστον φύλλον καὶ προσηρωσμένον εἰς περιθώριον προσηλωμένον ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ σταθμοῦ μὲ τὰ παράσημα τῆς αὐτοκρατορίας.

(ἀκολουθεῖ)

